

Nội dung

Đầu

chuyển sang thanh bên ẩn

- bridyerr barrig triariir berr
- 1Hình thái và ngữ âm
- 2Ngôn ngữ nguyên thủy
- 3Phân loại
 - **3.1Diffloth (1974)**
 - 3.2Peiros (2004)
 - 3.3Diffloth (2005)
 - **3.4Sidwell (2009-2015)**
- 4Chú thích
- 5Tài liệu
- 6Đọc thêm
- 7Liên kết ngoài

Ngữ hệ Nam A

Bách khoa toàn thư mở Wikipedia Đừng nhâ`m lẫn với Ngữ hệ Nam Đảo.

Ngữ hệ Nam Á, còn gọi là ngữ hệ Môn–Khmer [2] (khi không bao gồ m nhóm Munda), là một ngữ hệ lớn ở Đông Nam Á lục địa, và cũng phân bố rải rác ở ´n Độ, Bangladesh, Nepal và miề n nam Trung Quố c, với chừng 117 triệu người nói. [3] Trong những ngôn ngữ này, chỉ tiế ng Việt, tiế ng Khmer, và tiế ng Môn có lịch sử ghi chép dài, và chỉ có tiế ng Việt và tiế ng Khmer hiện có địa vị chính thức cấ p quố c gia (ở Việt Nam và Campuchia). Tại Myanmar, tiế ng Wa là ngôn ngữ chính thức của Ngõa Bang (một nhà nước li khai). Tiế ng Khasi, tiế ng Santal và tiế ng Ho là ngôn ngữ chính thức cấ p bang tại ´n Độ. Những ngôn ngữ còn lại đề `u là tiế ng nói của các dân tộc thiểu số , không có địa vị chính thức.

Ethnologue xác định 168 ngôn ngữ Nam Á. Ngữ hệ Nam Á có 13 phân nhóm (cùng nhắ m chừng cả tiế ng Shompen, một ngôn ngữ mà hiểu biế t về nó còn ít ỏi), mà về truyề n thố ng được gộp vào hai nhóm lớn, Môn–Khmer và Munda. Tuy vậy, phân loại Diffloth (2005) đặt ra ba nhóm (Munda, Môn-Khmer hạt nhân và Khasi–Khơ Mú) trong khi vài phân loại khác loại bỏ hoàn toàn thuật ngữ "Môn-Khmer", đồ ng nhấ t nó với thuật ngữ "Nam Á". [5]

Ngữ hệ Nam Á thường có phân bố ´ đứt đoạn, bị chia tách bởi những ngữ hệ khác. Đây có vẻ là ngữ hệ bản địa của Đông Nam Á, sự hiện diện của ngôn ngữ ´n-Arya, Tai-Kadai, Dravida, Nam Đảo, và Hán-Tạng là kế ´t quả của những đợt di cư về ` sau. [6]

Hình thái và ngữ âm

Vê cấ u trúc từ vựng, ngữ hệ Nam Á nổi bật với cấ u trúc "âm tiế t rưỡi", trong đó một từ có thể bao gô m một tiế n âm tiế t không nhấ n, theo sau bă ng một âm tiế t hoàn chỉnh được nhấ n. [7] Vê mặt tạo từ, hấ u hế t ngôn ngữ Nam Á có một số tiề n tố phái sinh, nhiê u tiế ng có trung tố, song hậu tố hấ u như vă ng mặt trong mọi nhánh trừ Munda (và một ít trường hợp khác). [8] Ngôn ngữ Nam Á cũng thường có hệ thố ng nguyên âm lớn, thường hay phân biệt giữa nguyên âm thường và nguyên âm hà hơi (lơi) hoặc giữa âm thường và âm khít thanh quản (căng). [9] Tuy nhiên, một số ngôn ngữ Nam Á đã mấ t đi những đặc điểm trên qua việc phát sinh thêm nguyên âm đôi, hay, như trường hợp tiế ng Việt, thanh điệu hóa. Tiế ng Việt đã bị tiế ng Trung Quố c ảnh hưởng nặng đế n nỗi những đặc điểm Nam Á bị lu mờ, trong khi tiế ng Khmer, dù ảnh hưởng bởi tiế ng Phạn và Pali, vẫn duy trì đặc điểm ngôn ngữ Nam Á điển hình.

Ngôn ngữ nguyên thủy

Bài chi tiế t: Ngôn ngữ Nam Á nguyên thủy

Nhiê`u công sức đã được đổ vào việc phục dựng ngôn ngữ Môn-Khmer nguyên thủy, trong đó nổi bật hơn cả là *Mon-Khmer Comparative Dictionary* (Từ điển so sánh Môn-Khmer) của Harry L. Shorto. Trái lại, nhóm Munda lại ít được chú trọng, do tài liệu vê `nhánh này còn ít.

Paul Sidwell (2005) phục dựng hệ thố ng phụ âm ngôn ngữ Môn-Khmer nguyên thủy như sau:

*p	*t	*c	*k	*?
*b	*d	*J	*g	
*6	*d	*£		
*m	*n	*n	*ŋ	
*w	*l, *r	*j		
	*s			*h

Phục dựng này hệt với phục dựng trước đó của Shorto, trừ việc có thêm âm *ʃ. *ʃ được lưu giữ trong ngữ chi Cơ Tu, một nhánh Sidwell cũng chuyên nghiên cứu. Sidwell (2011) đề xuấ t ră ng nơi phát tích của hệ Nam Á là đâu đó ở trung lưu sông Mê Kông, nơi ngày nay các ngôn ngữ Cơ Tu và Ba Na "chiế m giữ", và ră ng nó không cổ như giả thiế t trước đó, mới hiện diện cách đây khoảng 4000 năm. [6] Tuy nhiên, một nghiên cứu di truyề n và ngôn ngữ năm 2015 về dân cư cổ đại miề n Đông Á cho kế t quả ră ng nhiề u khả năng ngữ hệ phát tích từ nơi ngày nay là Nam Trung Quố c, gầ n Trường Giang. [10]

Ngữ hệ Nam Á

Austro-Asiatic

Phân bố $\underline{\text{Nam } \acute{A}}$ và $\underline{\text{Dông Nam } \acute{A}}$ địa lý

Phân loại ngôn ngữ học

ôn Một trong những ngữ hệ chính của thế giới

Ngôn ngữ nguyên thủy:

Nam Á nguyên thủy

Ngôn ngữ con:

<u>Munda</u> Khasi–Palaung

<u>Khơ Mú</u> Mảng (Pakan)

Việt Cơ Tu

Bahnar *Khmer*

<u>Pear</u> Nicobai

<u>Asli</u> Môn

ISO 639-5: Glottolog:

aav

Austro-Asiatic languages

Khasic Pakanic

Palaungic Khasic Vietic

Palaungic Khmile Vietic

Katuic Bahnari

Pearic Vietic

Nicobarese Aslian

Phân bố của các nhánh ngôn ngữ Nam Á

Phân loại

Diffloth (1974)

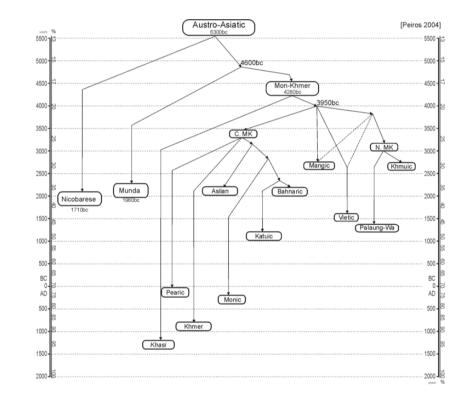
Phân loại ban đâ`u của nhà ngôn ngữ học <u>Gérard Diffloth</u>, hiện đã bị chính ông bác bỏ, được dùng bởi cuố n bách khoa toàn thư <u>Encyclopædia Britannica</u> và <u>Ethnologue</u> (lược bỏ nội nhóm Môn–Khmer Nam).

- Munda
 - Munda Bắc
 - Korku
 - Kherwari
 - Munda Nam
 - Kharia–Juang
 - Munda Koraput
- Môn–Khmer
 - Môn–Khmer Đông
 - Khmer
 - Pear
 - Ba Na
 - Cơ Tu
 - Việt
 - Môn–Khmer Bắc
 - Khasi
 - Palaung
 - Khơ Mú
 - Môn–Khmer Nam
 - Môn
 - Asli
 - Nicobar

Peiros (2004)

Phân loại của nhà ngôn ngữ học Peiros áp dụng phương pháp từ vựng thố ng kê, tức phân loại dựa trên phâ `n trăm số từ vựng chung. Điề `u này có nghĩa là ngôn ngữ có thể "trông" xa biệt lẫn nhau hơn trên thực tế , và ngược lại, do sự tiế p xúc ngôn ngữ. Thực vậy, khi Sidwell (2009) nghiệm lại nghiên cứu của Peiros với các ngôn ngữ đầ `y đủ dữ liệu để xác định từ mượn, kế t quả thu được khác với bên dưới.

- Nicobar
- Munda–Khmer
 - Munda
 - Môn–Khmer
 - Khasi
 - Môn–Khmer hạt nhân
 - Pakan (tiếng Mảng + tiếng Bolyu) (có lẽ thuộc MK Bắc)
 - Việt (có lẽ thuộc MK Bắc)
 - Môn–Khmer Bắc
 - Palaung
 - Khơ Mú
 - Môn–Khmer Trung
 - Khmer
 - Pear
 - Asli-Bahnar
 - Asli
 - Môn–Bahnar
 - Môn
 - Cơ Tu–Ba Na
 - Cơ Tu
 - Ba Na

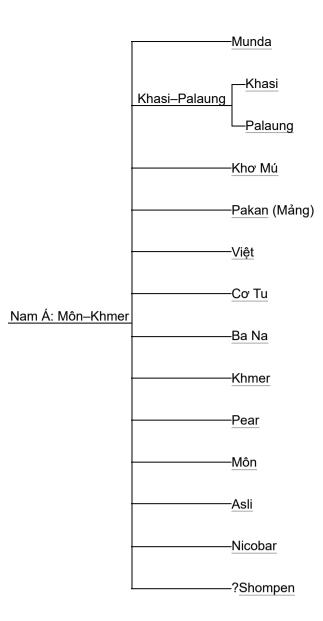

Diffloth (2005)

Sidwell (2009-2015)

So sánh thố ng kê từ vựng của nhà ngôn ngữ học Paul Sidwell đố i với 36 ngôn ngữ (đã loại trừ các vay mượn), tìm thấ y rấ t ít bă ng chứng cho sự phân nhánh nội ngành, dù ông có tìm thấ y một vùng tiế p xúc mạnh giữa nhánh Ba Na và Cơ Tu. Ngôn ngữ từ mọi nhánh (trừ hai nhánh xa xôi vê mặt địa lý là Munda và Nicobar) càng gâ n địa lý với hai nhánh Ba Na và Cơ Tu thì càng thể hiện sự tương đô ng với chúng mà không có bấ t kỳ đổi mới đáng chú ý nào phổ biế n ở nhánh Ba Na và Cơ Tu.

Qua nghiên cứu này, Sidwell cho ră ng 13 phân nhánh Nam Á nên được xế p cách đề u nhau (về mặt di truyề n). Sidwell & <u>Blench</u> (2011) cho ră ng sự tô n tại nhóm Khasi-Palaung là khá khả thi, và nhiê u khả năng nó gâ n gũi với ngữ chi Khơ Mú. Sidwell & Blench suy đoán ră ng có lẽ ngữ chi Khasi là một nhánh tách ra sớm, rô i lan về phía tây, của ngữ chi Palaung. Sidwell & Blench (2011) cho ră ng tiế ng Shompen là nhánh thứ mười bố n, và ră ng giả thuyế t Việt-Cơ Tu đáng được đào sâu thêm.

<u>Paul Sidwell</u> và <u>Roger Blench</u> đề xuất rằng ngữ hệ Nam Á lan rộng thông qua lưu vực sông Mê Kông.

Một phân tích phát sinh loại tin học sau này của Sidwell (2015b)[11] chỉ ra ră ng các phân nhánh Nam Á có cấ u trúc giố ng hình cây hơn là hình cái cào như ở trên, thể hiện sự phân chia đông-tây (bao gồ m Munda, Khasic, Palaungic và Khmuic gộp thành nhóm phía tây và các nhánh còn lại cấ u thành nhóm phía đông) diễn ra cách đây tâ m 7.000 năm BP (before present, trước hiện tại). Tuy nhiên, ông vẫn coi sự tách thành các nhánh phụ chưa rõ ràng.

Tích hợp thêm các cứ liệu khảo cổ bấ y giờ, Paul Sidwell (2015c)^[12] tiế p tục đào sâu giả thuyế t ven sông Mekong do ông đề xướng, cho rặ ng hệ Nam Á tràn xuố ng Đông Dương từ khu vực Lĩnh Nam miề n nam Trung Quố c, với sự phân tán ven sông Mekong tiế p đó diễn ra sau khi các nông dân thời kỳ đô đá mới tiế n vào trước từ nam Trung Quố c.

Sidwell (2015c) suy đoán ră`ng hệ Nam Á có lẽ bắ t đâ`u tách ra vào khoảng 5.000 năm BP, cùng thời kỳ cách mạng đô` đá mới đang diễn ra ở Đông Nam Á đã t liê`n, và tấ t cả các nhánh chính của hệ Nam Á đã hình thành vào 4.000 năm BP. Hệ Nam Á có hai tuyế n phân tán khả thi nế u bắ t đâ`u từ ngoại vi phía tây của lưu vực sông Châu Giang thuộc Lĩnh Nam; một là, men theo đường bờ biển xuô´ng Việt Nam hoặc hai là, xuôi dòng Mekong qua Vân Nam. [12] Vố´n từ phục dựng của tiế´ng Proto-Nam Á và cứ liệu khảo cổ học đã chứng minh rã`ng cộng đô`ng nói tiế´ng Nam Á vào khoảng 4.000 năm BP biế´t trô`ng lúa và kê, chăn nuôi gia súc như chó, lợn và gà, đô`ng thời sinh số´ng chủ yế´u ở vùng cửa sông hơn là vùng ven biển. [12]

Vào 4.500 năm BP, "đô` đá mới" bấ t ngờ thâm nhập vào Đông Dương từ khu vực Lĩnh Nam không có ngũ cố c và thay thế các nê n văn hóa săn bấ n hái lượm tiê n kỳ đô dá mới. Vỏ ngũ cố c được tìm thấ y ở miê n Bắ c Đông Dương có niên đại 4.100 năm BP và ở miê n nam Đông Dương có niên đại 3.800 năm BP. [12] Tuy nhiên, Sidwell (2015c) phát hiện ra rã ng tiế ng Proto-Nam Á không có từ ngũ cho "sắ t", từng nhánh Nam Á đề u có từ riêng cho sắ t mà được vay mượn từ các ngôn ngữ khác như là Thái, Trung, Tây Tạng, Mã Lai và nhiê u ngôn ngữ khác.

Trong thời kỳ đô sắ t 2.500 năm BP, các nhánh Nam Á tương đố i non trẻ ở Đông Dương như Vietic, Cơ Tu, Pearic và Khmer đã được hình thành, trong khi nhánh Ba Na đa dạng hơn (có niên đại khoảng 3.000 BP) trải qua quá trình đa dạng hóa nội bộ sâu rộng hơn. Tới thời kỳ đô sắ t, tấ t cả các nhánh Nam Á hâ u như đã định cư ở các vùng giố ng với ngày nay và sự đa dạng của Nam Á cũng đã phát sinh trong thời kỳ này. 12]

Paul Sidwell (2018)^[13] cho ră ng hệ Nam Á nhanh chóng đa dạng hóa vào 4.000 năm BP khi lúa nước được du nhập vào Đông Dương, thêm vào ră ng tiế ng Proto-Nam Á chắ c chắ n cổ hơn thế . Từ vựng của Proto-Nam Á có thể được chia thành lớp từ sớm và lớp từ muộn. Lớp từ sớm bao gồ m các từ cơ bản để chỉ bộ phận cơ thể, tên động vật, địa lý tự nhiên và các đại từ, còn vố n từ chỉ các vật phẩm văn hóa (nông nghiệp và các hiện vật văn hóa) thuộc lớp muộn hơn.

Roger Blench (2017)^[14] chỉ ra ră ng các từ vựng về các kỹ thuật liên quan đế n nước (chẳng hạn như thuyề n, đường thủy, hệ động vật sông và kỹ thuật đánh bắ t cá) xuấ t hiện trong tiế ng Proto-Nam Á. Blench (2017) tìm ra nhiề u từ chung gố c Nam Á cho 'sông, thung lũng', 'thuyề n', 'cá', 'cá da trơn', 'lươn', 'tôm', 'tép' (Trung Nam Á), 'cua', 'đồ i mô i', 'rùa', 'rái cá', 'cá sấ u', 'diệc, chim câu' và 'bẫy cá'. Bǎ ng chứng khảo cổ về nề n nông nghiệp ở bắ c Đông Dương (Bǎ c Bộ, Lào và các khu vực lân cận) chỉ mới xuấ t hiện từ 4.000 năm trước (2.000 TCN), được du nhập từ phía bắ c xa hơn ở thung lũng sông Dương Tử, nơi nông nghiệp đã có niên đại tầ m 6.000 BP. [14]

Chú thích

- ^ Nordhoff, Sebastian; Hammarström, Harald; Forkel, Robert; Haspelmath, Martin biên tập (2013).
 <u>"Austroasiatic"</u>. *Glottolog*. Leipzig: Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology.
- 2. A Bradley (2012) ghi chú, Môn–Khmer theo nghĩa rộng, bao gồm cả nhóm ngôn ngữ Munda ở miền đông Nam Á thì mang tên là Austroasiatic [Nam Á].
- 3. <u>^ "Austroasiatic"</u>. *www.languagesgulper.com* (bằng tiếng Anh). Truy cập ngày 15 tháng 10 năm 2017.
- 4. ^ Diffloth 2005
- 5. ^ Sidwell 2009
- 6. ^ a b c Sidwell, Paul, and Roger Blench. 2011. "The Austroasiatic Urheimat: the Southeastern Riverine Hypothesis (http://rogerblench.info/Archaeology/SE%20Asia/SR09/Sidwell%20Blench%20offprint.pdf)." Enfield, NJ (ed.) *Dynamics of Human Diversity*, 317–345. Canberra: Pacific Linguistics.
- 7. ^ Alves 2014, tr. 524.

- 8. ^ Alves 2014, 2015
- 9. ^ Diffloth, Gérard (1989). "Proto-Austroasiatic creaky voice." (http://www.sealang.net/archives/mks/pdf/15:139-154.pdf)
- 10. A Zhang, Xiaoming; Liao, Shiyu; Qi, Xuebin; Liu, Jiewei; Kampuansai, Jatupol; Zhang, Hui; Yang, Zhaohui; Serey, Bun; Tuot, Sovannary (ngày 20 tháng 10 năm 2015). Yechromosome diversity suggests southern origin and Paleolithic backwave migration of Austro- Asiatic speakers from eastern Asia to the Indian subcontinent OPEN. 5.
- 11. A Sidwell, Paul. 2015b. A comprehensive phylogenetic analysis of the Austroasiatic languages (https://www.eva.m pg.de/fileadmin/content_files/linguistics/conferences/2015-diversity-linguistics/Sidwell_slides.pdf). Được trình bày tại Diversity Linguistics: Retrospect and Prospect, 1–3 tháng Năm 2015 (Leipzig, Đức), Hội nghị đóng của Khoa Ngôn ngữ học thuộc Viện nghiên cứu nhân chủng tiến hóa Max Planck.
- 12. ^ a b c d e f Sidwell, Paul. 2015c. Phylogeny, innovations, and correlations in the prehistory of Austroasiatic. To bao được trình bày tại workshop Integrating inferences about our past: new findings and current issues in the peopling of the Pacific and South East Asia, 22–23 tháng Sáu 2015, Viện Max Planck về Khoa học Lịch sử Nhân loại, Jena, Đức.
- 13. A Sidwell, Paul. 2018. Austroasiatic deep chronology and the problem of cultural lexicon. Tò báo được trình bày tại Cuộc họp thường niên thứ 28 của Hiệp hội Ngôn ngữ học Đông Nam Á, tổ chức ngày 17–19 tháng Năm 2018 tại Cao Hùng, Đài Loan.
- 14. ^ a b Blench, Roger. 2017. https://evols.library.manoa.hawaii.edu/bitstream/10524/5243 Trình bày tại ICAAL 7, Kiel, Đức.

Tài liệu

- Adams, K. L. (1989). Systems of numeral classification in the Mon–Khmer, Nicobarese and Aslian subfamilies of Austroasiatic. Canberra, A.C.T., Úc: Khoa ngôn ngữ học, Research School of Pacific Studies, Đại học Quốc gia Úc. ISBN 0-85883-373-5
- Alves, Mark J. (2014). "Mon-Khmer". Trong Rochelle Lieber; Pavel Stekauer (biên tập). The Oxford Handbook of Derivational Morphology. Oxford: Nhà xuất bản Oxford. tr. 520–544.
- Alves, Mark J. (2015). Morphological functions among Mon-Khmer languages: beyond the basics. Trong N. J. Enfield & Bernard Comrie (eds.), Languages of Mainland Southeast Asia: the state of the art. Berlin: de Gruyter Mouton, 531–557.
- Bradley, David (2012). "Languages and Language Families in China (https://www.academia.edu/1542763/Languages_and_Language_Families_in_China)", trong Rint Sybesma (biên tập),
 Encyclopedia of Chinese Language and Linguistics.
- Chakrabarti, Byomkes. (1994). A Comparative Study of Santali and Bengali.
- Chaubey, G.; và đồng nghiệp (2010), "Population Genetic Structure in Indian Austroasiatic Speakers: The Role of Landscape Barriers and Sex-Specific Admixture", *Mol Biol Evol*, **28** (2): 1013–1024, doi:10.1093/molbev/msq288, PMC 3355372, PMID 20978040
- Diffloth, Gérard (2005). "The contribution of linguistic palaeontology and Austro-Asiatic", trong Laurent Sagart, Roger Blench và Alicia Sanchez-Mazas, biên tập. The Peopling of East Asia:
 Putting Together Archaeology, Linguistics and Genetics. 77–80. London: Routledge Curzon. ISBN 0-415-32242-1
- Filbeck, D. (1978). T'in: a historical study. Pacific linguistics, no. 49. Canberra: Khoa ngôn ngữ học, Research School of Pacific Studies, Đại học Quốc gia Úc. ISBN 0-85883-172-4
- Hemeling, K. (1907). Die Nanking Kuanhua. (bằng tiếng Đức)
- Jenny, Mathias và Paul Sidwell, biên tập (2015). The Handbook of Austroasiatic Languages (http://www.brill.com/products/reference-work/handbook-austroasiatic-languages-2-vols).
 Leiden: Brill.
- Peck, B. M., Comp. (1988). An Enumerative Bibliography of South Asian Language Dictionaries.
- Peiros, Ilia. 1998. Comparative Linguistics in Southeast Asia. Pacific Linguistics Series C, No. 142. Canberra: Đại học Quốc gia Úc.
- Shorto, Harry L. biên tập bởi Sidwell, Paul, Cooper, Doug và Bauer, Christian (2006). A Mon-Khmer comparative dictionary (https://www.academia.edu/11344550/A_Mon-Khmer_comparative_dictionary).
 Canberra: Đại học Quốc gia Úc. Pacific Linguistics. ISBN 0-85883-570-3
- Shorto, H. L. Bibliographies of Mon–Khmer and Tai Linguistics. London oriental bibliographies, v. 2. London: NXB Đại học Oxford, 1963.
- Sidwell, Paul (2005). "Proto-Katuic Phonology and the Sub-grouping of Mon–Khmer Languages (http://sealang.net/sala/archives/pdf8/sidwell2005proto.pdf)". Trong Sidwell, biên tập, SEALSXV: papers from the 15th meeting of the Southeast Asian Linguistic Society.
- Sidwell, Paul (2009a). The Austroasiatic Central Riverine Hypothesis (http://www.jolr.ru/files/%2851%29jlr2010-4%28117-134%29.pdf). Keynote address, SEALS, XIX.
- Sidwell, Paul (2009b). Classifying the Austroasiatic languages: history and state of the art (https://www.academia.edu/1540105/Classifying_the_Austroasiatic_languages_history_and_state_of_the_art) Luu trữ (https://web.archive.org/web/20190324073527/https://www.academia.edu/1540105/Classifying_the_Austroasiatic_languages_history_and_state_of_the_art) 2019-03-24 tại Wayback Machine. LINCOM studies in Asian linguistics, 76. Munich: Lincom Europa.
- Zide, Norman H., và Milton E. Barker. (1966) Studies in Comparative Austroasiatic Linguistics, The Hague: Mouton (Indo-Iranian monographs, v. 5.).
- Zhang; và đồng nghiệp (2015), "Y-chromosome diversity suggests southern origin and Paleolithic backwave migration of Austro-Asiatic speakers from eastern Asia to the Indian subcontinent", *Scientific Reports*, **5**: 1548, Bibcode:2015NatSR...515486Z, doi:10.1038/srep15486, PMC 4611482, PMID 26482917

Đọc thêm

- Mann, Noel, Wendy Smith and Eva Ujlakyova. 2009. Linguistic clusters of Mainland Southeast Asia: an overview of the language families. (http://li.payap.ac.th/images/stories/survey/Linguistic%20Clusters%20of%20Mainland%20Southeast%20A%20Description%20of%20the%20Clusters.pdf) Luru trữ (https://web.archive.org/web/20190324073521/http://li.payap.ac.th/images/stories/survey/Linguistic%20Clusters%20of%20Mainland%20Southeast%20Asia%20A%20Description%20of%20the%20Clusters.pdf) 2019-03-24 tại Wayback Machine Chiang Mai: Payap University.
- Sidwell, Paul. 2016. Bibliography of Austroasiatic linguistics and related resources (https://sites.google.com/view/paulsidwell/bibliography-of-austroasiatic-linguistics)
 Luu trữ (https://web.a rchive.org/web/20190324073521/https://sites.google.com/view/paulsidwell/bibliography-of-austroasiatic-linguistics)
 2019-03-24 tại Wayback Machine.

Liên kết ngoài

- Danh sách Swadesh của các ngôn ngữ Nam-Á (từ wikt:Appendix:Swadesh lists Swadesh-list appendix của Wiktionary)
- Austro-Asiatic (http://multitree.org/codes/ausa) tại Dự án Linguist List MultiTree (không hoạt động kể từ năm 2014): Cây phả hệ được đóng góp bởi Sebeok 1942, Pinnow 1959, Diffloth 2005, và Matisoff 2006
- Mon-Khmer.com: Các bài giảng của Paul Sidwell (http://people.anu.edu.au/~u9907217/languages/languages.html) Lưu trữ (https://web.archive.org/web/20110322035535/http://people.anu.edu.au/~u9907217/languages/languages.html) 2011-03-22 tại Wayback Machine
- Dự án Ngôn ngữ Mon–Khmer (http://sealang.net/monkhmer/) tại SEAlang
- Dự án ngôn ngữ Munda (http://sealang.net/munda/) tại SEAlang
- http://projekt.ht.lu.se/rwaai RWAAI (Repository and Workspace for Austroasiatic Intangible Heritage)
- http://hdl.handle.net/10050/00-0000-0000-0003-66A4-2@view
 Thư viện lưu trữ số hóa RWAAI

Wikimedia Commons có thêm hình ảnh và phương tiện truyền tải về Ngữ hệ Nam Á (https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Austroasiatic_languages?uselang=vi).

Lấy từ "https://vi.wikipedia.org/w/index.php?title=Ngữ_hệ_Nam_Á&oldid=69354070"